

BESKRIVNING AV ÅTGÄRDERNA

I. Stödsystem i bilaga I till rådets förordning (EG) nr 73/2009

I.1	Systemet med samlat gårdsstöd – avdelning III	Systemet infördes genom 2003 års reform av den gemensamma jordbrukspolitiken och det är genom detta stödsystem som jordbrukarna fick det frikopplade samlade gårdsstödet. Fram till 2003 års reform kunde jordbrukarna få ett antal specifika direktstöd som var kopplade till specifik produktion, dvs. specifika grödor och specifika djur (spannmål, mjölk, nötkött, etc.). Genom 2003 års reform samlades de specifika direktstöden till ett samlat gårdsstöd och stödet frikopplades från produktionen av spannmål och djur.
I.2	Systemet för enhetlig arealersättning – avdelning V kapitel 2	På grund av bristande administrativ kapacitet och avsaknad av historiska uppgifter beviljades de nya medlemsstaterna (dvs. de som gick med i Europeiska unionen 2004 och 2007) möjligheten att tillämpa systemet för enhetlig arealersättning i stället för de gängse systemen för direktstöd. Inom systemet för enhetlig arealersättning beviljades schablonmässig frikopplad arealersättning för stödberättigande jordbruksmark och denna ersatte i princip alla de stöd som beviljades i övriga medlemsstater.
I.3	Stöd för sockerbetor och sockerrör – avdelning IV kapitel 1 avsnitt 7	Detta stöd var ursprungligen avsett som omstruktureringsstöd enligt artikel 3 i förordning (EG) nr 320/2006 om inrättande av en tillfällig ordning för omstrukturering av sockerindustrin i gemenskapen och om ändring av rådets förordning (EG) nr 1290/2005 om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken och är avsett att uppgå till minst 50 % av den sockerkvot som fastställdes den 20 februari 2006 i bilaga III till rådets förordning (EG) nr 318/2006 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker och som föreskrivs i avdelning IV kapitel 1 avsnitt 7 i rådets förordning (EG) nr 73/2009 för producenter av sockerbetor och sockerrör. Stödet ska beviljas under högst fem på varandra följande år fram till regleringsåret 2013/2014.
I.4	Nöt- och kalvköttsbidrag – avdelning IV kapitel 1 avsnitt 11	<ul style="list-style-type: none"> – Am- och dikobidrag: Detta är ett kopplat stöd som beviljas jordbrukare som under minst sex månader i följd räknat från den dag ansökan lämnas in håller ett antal am- och dikor som motsvarar minst 60 % och högst 40 % av det antal för vilket bidraget söktes. Stödet är på 200 euro per stödberättigande djur. Medlemsstaterna kan betala ut ett nationellt tilläggsbidrag på högst 50 euro per djur. – Särskilt bidrag: Detta är ett kopplat bidrag som kan beviljas jordbrukare som håller handjur av nötkreatur för gödning under en period på två månader från den dag då ansökan görs. Bidraget uppgår till 210 euro och ges en gång under en tjurs hela livstid från det att djuret nått nio månaders ålder respektive till 150 euro och ges två gånger under en stuts hela livstid, dvs. vid 9 respektive 21 månaders ålder. – Slaktbidrag för kalvar och andra nötdjur än kalvar: Detta är ett kopplat bidrag som kan beviljas jordbrukare vid slakt eller export till tredjeland av bidragsberättigande djur som jordbrukaren har hållit på sin anläggning under minst två månader. Bidraget uppgår till 80 euro för tjurar, stutar, kor och kvigor från åtta månaders ålder och till 50 euro för kalvar som är äldre än en månad och yngre än åtta månader och som har en slaktvikt på högst 185 kg.

I.5	Får- och getköttsektorn – avdelning IV kapitel 1 avsnitt 10	<ul style="list-style-type: none"> – Tack- och getbidrag: Detta är ett kopplat bidrag som kan beviljas jordbrukare som håller tackor eller hongetter på vissa villkor och under minst 100 dagar från ansökningsperiodens sista dag. Bidraget uppgår till 21 euro per tacka som hålls för köttproduktion och 16,8 euro per tacka som hålls för mjölkproduktion och per honget. – Tilläggsbidrag: Detta är ett kopplat bidrag som kan beviljas jordbrukare i områden där får- och getuppfödning är en traditionell verksamhet eller bidrar avsevärt till landsbygdsekonomin eller där växling av betesområde bedrivs, på vissa villkor. Bidraget är på 7 euro per tacka eller honget.
I.6	Grödspecifikt stöd för bomull – avdelning IV kapitel 1 avsnitt 6	<p>Det grödspecifika stödet för bomull är ett kopplat stöd som beviljas per stödberättigande hektar där bomull odlas. För att stödet ska kunna beviljas måste arealen ligga på jordbruksmark som medlemsstaten har godkänt för bomullsproduktion, arealen måste ha besåtts med av medlemsstaten godkända sorter och bomullen måste ha skördats under normala odlingsbetingelser. Stödbeloppet ökas med 2 euro för jordbrukare som är medlemmar i en godkänd branschorganisation.</p>
I.7	Särskilt stöd – avdelning III kapitel 5	<p>Medlemsstaterna får bevilja särskilt stöd till jordbrukare 1) för särskilda typer av jordbruk som är viktiga när det gäller att skydda eller förbättra miljön, 2) för att förbättra kvaliteten på jordbruksprodukter, 3) för att förbättra saluföringen av jordbruksprodukter, 4) för att tillämpa förbättrade djurskyddsnormer, 5) för särskild verksamhet inom jordbruket som medför tilläggfördelar för ett miljövänligt jordbruk, 6) för att klara av särskilda olägenheter som drabbar jordbrukarna inom mjölk-, nöt- och kalvkötts-, får- och getkött- och rissektorerna i vissa områden eller inom vissa typer av jordbruk, 7) i områden som omfattas av omstrukturerings- eller utvecklingsprogram, 8) i form av bidrag till premier för skörde- och växtförsäkringar, 9) genom gemensamma jordbruksfonder mot djur- och växtsjukdomar och miljöolyckor. De kan utnyttja upp till 10 % (3,5 % om det är fråga om kopplat stöd) av de nationella taken för att finansiera stödet.</p>

II. Stödsystem i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013

II.1	Ordningen för grundstöd – avdelning III avsnitten 1, 2, 3 och 5	Inom denna stödordning för grundstöd beviljas arealersättning som är frikopplad från produktionen och som medlemsstaterna måste betala ut. Stödet betalas ut på grundval av de stödrätter som jordbrukarna tilldelas. Detta stöd utgör tillsammans med den enhetliga arealersättningen grundstödet och den jordbrukare som får dessa stöd har också möjlighet att få övriga direktstöd, utom de frivilliga kopplade stöden.
II.2	Systemet för enhetlig arealersättning – artikel 36	Detta stöd är frikopplad arealersättning som betalas ut för de stödberättigande hektar som jordbrukaren deklarerar. Medlemsstater som tillämpade systemet för enhetlig arealersättning under 2014 får välja att fortsätta att betala ut grundstödet i form av enhetlig arealersättning till och med den 31 december 2020.
II.3	Omfördelning sstöd – avdelning III kapitel 2	Detta stöd är en frikopplad arealersättning som beviljas för att hjälpa mindre jordbruk genom att dessa får kompletterande stöd för de första hektar som de deklarerar för grundstöd. Omfördelningsstödet är frivilligt för medlemsstaterna. De medlemsstater som väljer att tillämpa det kan använda upp till 30 % av sina nationella tak för att finansiera det. Stödet per hektar får inte överskrida 65 % av de nationella eller, i tillämpliga fall, regionala genomsnittliga stöden per hektar och får beviljas för de första 30 hektar som deklarerar, eller om relevant, för mer, men inte för mer än den nationella genomsnittliga gårdsstorlek som fastställs i bilaga VIII till förordning (EU) nr 1307/2013.
II.4	Stöd till jordbruksmetoder med gynnsam inverkan på klimatet och miljön avdelning III kapitel 3	Förgröningsstöd: Utöver grundstödet eller den enhetliga arealersättningen får jordbrukarna en frikopplad arealersättning per hektar på villkor att de tillämpar tre jordbruksmetoder som har gynnsam inverkan på klimatet och miljön, dvs. <ul style="list-style-type: none"> - diversifiering av grödor, - bevarande av permanent gräsmark, - innehav av arealer med ekologiskt fokus på jordbruksarealen.
II.5	Stöd till områden med naturliga begränsningar avdelning III kapitel 4	Detta stöd är ett arealbaserat frikopplat stöd som beviljas utöver grundstödet, till jordbrukare som har sin verksamhet i områden med naturliga begränsningar. Stödet är frivilligt för medlemsstaterna. De medlemsstater som väljer att tillämpa det kan använda upp till 5 % av sina årliga nationella tak i bilaga II för att finansiera det.

II.6	Stöd till unga jordbrukare – avdelning III kapitel 5	Detta stöd är ett arealbaserat frikopplat engångsstöd som beviljas utöver grundstödet, till unga jordbrukare (jordbrukare som är högst 40 år gamla och som för första gången etablerar sig som driftsledare inom ett jordbruksföretag eller som redan har etablerat ett sådant företag under de fem år som föregår den första ansökan inom ramen för systemet). Stödet är obligatoriskt för medlemsstaterna som kan använda upp till 2 % av sina nationella tak i bilaga II för att finansiera det. En ung jordbrukare kan få stöd under högst fem år efter etablerandet. Medlemsstaterna beslutar om vilken metod som ska användas för beräkningen av stödet och beroende på vilken metod som väljs betalas stödet antingen ut som kompletterande stöd per hektar eller som en klumpsumma per jordbruksföretag.
II.7	Frivilligt kopplat stöd – avdelning IV kapitel 1	Stöd som inriktas på vissa sektorer och viss produktion. Medlemsstaterna får besluta att använda upp till 8 % (genom undantag upp till 13 % eller mer efter att kommissionen gett sitt godkännande) av sina nationella tak för direktstöd, plus 2 % för stöd till proteingrödor, för att finansiera kopplat stöd till sektorer och regioner där vissa typer av jordbruk eller vissa jordbrukssektorer som är av särskild betydelse av ekonomiska, sociala eller miljörelaterade skäl har särskilda svårigheter.
II.8	Grödspecifikt stöd för bomull – avdelning IV kapitel 2	Det grödspecifika stödet för bomull är ett kopplat stöd som beviljas per stödberättigande hektar där bomull odlas. För att stödet ska kunna beviljas måste arealen ligga på jordbruksmark som medlemsstaten har godkänt för bomullsproduktion, arealen måste ha besåtts med av medlemsstaten godkända sorter och bomullen måste ha skördats under normala odlingsbetingelser. Stödbeloppet ökas med 2 euro för jordbrukare som är medlemmar i en godkänd branschorganisation.
II.9	Ordningen för småbrukare – avdelning V	Ordningen för småbrukare är en förenklad stödordning för småbrukare, inom vilken den administrativa bördan har skurits ner och stödet beviljas antingen som en klumpsumma per företag eller beräknas på grundval av vad en jordbrukare kunde få utanför ordningen antingen under 2015 eller årligen. Stödet får uppgå till högst 1 250 euro (ett lägre tak får fastställas av medlemsstaterna).
II.10	Återbetalning av anslag som överförts från budgetår 2016 – artikel 26.5 i förordning (EU) nr 1306/2013	Återbetalningar under budgetår 2017 i enlighet med artikel 26.5 i förordning (EU) nr 1306/2013 av anslag som överförts från budgetåret 2016 i proportion till beloppet för anpassning för finansiell disciplin.

III. Stödssystem och åtgärder i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013

III.1	Offentlig intervention kapitel I avsnitt 2	När marknadspriserna för vissa jordbruksprodukter faller under en viss nivå får medlemsstaternas myndigheter gripa in för att stabilisera marknaden genom att köpa upp överskottet, som sedan kan lagras tills att marknadspriserna går upp igen.
III.2	Stöd till privat lagring kapitel I avsnitt 3	Stöd för att tillfälligt hjälpa producenter av vissa produkter att möta kostnaderna för privat lagring.
III.3	Programmet för frukt och grönsaker samt mjölk i skolan kapitel II avsnitt 1	Detta stöd beviljas för utdelning av jordbruksprodukter till barn på daghem och i grundskolor eller gymnasieskolor, i syfte att se till att dessa äter mer frukt och grönsaker och dricker mer mjölk och i syfte att skapa bättre matvanor.
III.4	Stöd inom sektorn för frukt och grönsaker kapitel II avsnitt 3	Odlare uppmanas att gå med i producentorganisationer. Producentorganisationerna får stöd för att genomföra verksamhetsprogram i enlighet med en nationell strategi. Stöd beviljas också för att minska effekterna av inkomstfluktuationer i krisperioder. Stöd beviljas för krisförebyggande och krishantering inom verksamhetsprogrammen, dvs. produktåtertag, grön skörd/obärgad skörd, marknadsföring/kommunikation, utbildning, skörde försäkring, hjälp att erhålla banklån och hjälp att täcka administrativa kostnader för att starta gemensamma fonder (stabiliseringsfonder som ägs av jordbrukarna).
III.5	Stöd inom sektorn för vin kapitel II avsnitt 4	Dessa stöd beviljas för att säkra en balanserad marknad och för att stärka EU:s vinsektors konkurrenskraft: stöd för marknadsföring av vin i tredjeländer, för information om ansvarsfull vinkonsumtion och för information om EU:s system för skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar, samfinansiering av kostnader för omstrukturering och omställning av vinodlingar, för investeringar i infrastruktur för vinframställning och för marknadsföring, samt för innovation, stöd för grön skörd, gemensamma fonder, skörde försäkring och destillering av biprodukter.
III.6	Stöd inom sektorn för olivolja och bordsoliver kapitel II avsnitt 2	Dessa stöd beviljas treåriga arbetsprogram som ska upprättas av producentorganisationer, sammanslutningar av producentorganisationer eller branschorganisationer på ett eller flera av följande områden: (a) Uppföljning och styrning av marknaden inom sektorn för olivolja och bordsoliver. (b) Miljöförbättrande åtgärder i samband med olivodling. (c) Konkurrenskraftsförbättrande åtgärder i samband med olivodling genom modernisering. (d) Kvalitetsförbättrande åtgärder i samband med produktionen av olivolja och bordsoliver. (e) Åtgärder för spårbarhet, certifiering och skydd av kvaliteten på olivolja och bordsoliver. (f) Spridning av information om åtgärder som producentorganisationer, deras sammanslutningar eller branschorganisationer genomfört för att förbättra kvaliteten på olivolja och bordsoliver.

III.7	Stöd inom biodlingssektorn kapitel II avsnitt 5	Detta stöd beviljas genom biodlingsprogrammen för att förbättra produktionen och saluföringen av biodlingsprodukter.
III.8	Stöd inom humlesektorn Kapitel II avsnitt 6	Detta stöd beviljas för att stödja organisationer för humleproducenter.
III.9	Exportbidrag Kapitel VI	Detta stöd beviljas för vissa produkter som exporteras under exceptionella omständigheter och inom de gränser som följer av internationella avtal som ingåtts i enlighet med EUF-fördraget som täcker skillnaden mellan priserna i unionen och världsmarknadspriserna.
III.10	Exceptionella åtgärder – Åtgärder mot störningar på marknaden kapitel I avsnitt 1	De exceptionella åtgärder som beviljats genom artiklarna 219.1, 220.1, 221.1 och 221.2 i förordning (EU) nr 1308/2013 som åtgärder som stöder jordbruksmarknader i enlighet med artikel 4.1 a i förordning (EU) nr 1306/2013.

IV/A. Åtgärder i avdelning III kapitel I i förordning (EU) nr 1305/2013

IV/A.1	[LU] artikel 14	Kunskapsöverförings- och informationsåtgärder	Denna åtgärd avser utbildning och annan verksamhet som workshoppar, coaching, demonstrationer och informationsåtgärder, kortvariga gårdsbesök inom jord- och skogsbruket och utbytesprogram, i syfte att stärka potentialen hos personer som är verksamma inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorn, markförvaltning och inom små och medelstora företag i landsbygdsområden.
IV/A.2	[LU] artikel 15	Rådgivningstjänster samt företagslednings- och avbyttjänster inom jordbruket	Syftet med denna åtgärd är att, genom företagslednings-, avbyttjänster och rådgivningstjänster inom jordbruket, sörja för mer hållbar förvaltning och bättre ekonomisk och miljömässig prestanda inom jord- och skogsbruket och för de små och medelstora företag som är verksamma i landsbygdsområden. I åtgärden ingår också fortbildning av rådgivare.
IV/A.3	[LU] artikel 16	Kvalitetssystem för jordbruksprodukter och livsmedel	Åtgärden riktar sig till alla nya aktörer som ansluter sig till kvalitetssystem på unionsnivå och nationell nivå och till frivilliga kvalitetssystem. Stödet kan också omfatta kostnader för informations- och marknadsföringsåtgärder som syftar till att förbättra informationen till konsumenterna om de produkter som produceras inom ramen för kvalitetssystemen på unionsnivå och på nationell nivå.
IV/A.4	[LU] artikel 17	Investeringar i fysiska tillgångar	Syftet med denna åtgärd är att förbättra den ekonomiska och miljömässiga prestandan för jordbruksföretag samt företag på landsbygden, förbättra effektiviteten inom sektorn för bearbetning och marknadsföring av jordbruksprodukter och att tillhandahålla den infrastruktur som behövs för att jordbruket och skogsbruket ska utvecklas och stödja investeringar som inte ger någon ekonomisk avkastning och som är nödvändiga för att uppnå miljömål.
IV/A.5	[LU] artikel 18	Återställande av produktionspotential inom jordbruket som skadats av naturkatastrofer samt införande av lämpliga förebyggande åtgärder	Syftet med denna åtgärd är hjälpa jordbrukarna att förebygga naturkatastrofer och andra katastrofer eller att återställa den jordbrukspotential som har skadats vid sådana händelser och återställa jordbruksföretagens lönsamhet och konkurrenskraft, efter det att medlemsstatens behöriga myndigheter formellt erkänt katastrofen.
IV/A.6	[LU] artikel 19	Jordbruks- och affärsutveckling	Syftet med denna åtgärd är att främja skapande och utveckling av nya hållbara näringsverksamheter, som nya jordbruksföretag som drivs av unga jordbrukare, annan ny verksamhet än jordbruksverksamhet på landsbygden och utveckling av småbruk. Stöd beviljas också nya och befintliga företag för investeringar och utveckling av annan verksamhet än jordbruk, som kan utveckla och stärka landsbygdens konkurrenskraft och konkurrenskraften för de jordbrukare som utvidgar sin verksamhet till andra områden. Genom denna åtgärd beviljas stöd till jordbrukare som får delta i ordningen för småbrukare och som permanent överläter sitt jordbruksföretag till en annan jordbrukare.
IV/A.7	[LU] artikel 20	Grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen på landsbygden	Syftet med denna åtgärd är att främja tillväxt och miljömässig och socioekonomisk hållbarhet på landsbygden, genom utveckling av lokal infrastruktur på landsbygden (bland annat bredband, förnybara energikällor och social infrastruktur) och lokala grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen och verksamheter som syftar till att återställa och uppvärdera samhällenas och landsbygdslandskapens kultur- och naturarv. Stöd beviljas också för omlokalisering av verksamheter och ombyggnad av byggnader eller andra anläggningar som görs i syfte att förbättra livskvaliteten och att förbättra det berörda landsbygdssamhällets miljöprestanda.
IV/A.8	[LU]	Investeringar i	Syftet med denna åtgärd är att främja investeringar i utvecklingen av skogsområden, bevarande av skogsområden, innovation inom

	Artikel 21 (artiklarna 22–26)	skogsområdesutveckling och förbättring av skogars livskraft	skogsbruket, skogsbruksmetoder och inom sektorn för skogsprodukter, i syfte att främja landsbygdens tillväxtpotential.
IV/A.9	[LU] artikel 22	Beskogning och skapande av skogsmark	Genom denna delåtgärd beviljas stöd för beskogning och skapande av skogsmark på jordbruksmarker och andra marker.
IV/A.10	[LU] artikel 23	Inrättande av system för trädjordbruk	Syftet med denna delåtgärd är att främja trädjordbruk och metoder där träd avsiktligt blandas med grödor och/eller djur på samma mark.
IV/A.11	[LU] artikel 24	Förebyggande och återställande av skador på skogar som uppstår till följd av skogsbränder, naturkatastrofer och andra katastrofer	Syftet med delåtgärden är att förebygga och återställa (röjning och plantering) skogsbeståndet efter skogsbränder och andra naturkatastrofer, inbegripet skadegörare, sjukdomsutbrott och klimatrelaterade hot.
IV/A.12	[LU] artikel 25	Investeringar som förbättrar skogsekosystems återhämtningsförmåga och miljövärde	Genom denna delåtgärd beviljas stöd för att förbättra skogens miljövärde, hjälpa skogen att anpassa sig och lindra klimatförändringarna, att tillhandahålla ekosystemtjänster och att öka skogens skönhets- eller rekreationsvärde. Det bör säkras att åtgärderna höjer skogens miljövärde.
IV/A.13	[LU] artikel 26	Investeringar i skogsbruksmetoder, bearbetning, mobilisering och marknadsföring av skogsprodukter	Delåtgärdens syfte är att tillhandahålla stöd för investeringar i maskiner och utrustning för fällning, kapning, insamling och beredning av virke innan det sågas upp industriellt. Huvudsyftet är att höja skogarnas ekonomiska värde.
IV/A.14	[LU] artikel 27	Inrättande av producentgrupper och producentorganisationer	Genom denna åtgärd beviljas stöd för inrättande av producentgrupper och producentorganisationer och stöd ges särskilt under de första åren då dessa har extrakostnader, så att de gemensamt kan möta svårigheter på marknaden och stärka sin förhandlingspotential inom produktion och saluföring, även på lokala marknader.
IV/A.15	[LU] artikel 28	Miljö- och klimatvänligt jordbruk	Genom denna åtgärd uppmuntras markförvaltarna att tillämpa jordbruksmetoder som bidrar till att skydda miljön, landskapet och naturresurserna och till att lindra effekterna av klimatförändringarna och till anpassning till dessa. Åtgärden omfattar inte enbart miljövänliga förbättringar av jordbruksmetoderna, utan även bevarande av befintliga miljövänliga metoder.
IV/A.16	[LU] artikel 29	Ekologiskt jordbruk	Åtgärden inriktas på stöd till konvertering till och/eller bevarande av ekologiska odlingsmetoder, i syfte att uppmuntra jordbrukarna att delta i system för ekologisk odling. Härigenom tillgodoses samhällets efterfrågan på miljövänliga jordbruksmetoder.
IV/A.17	[LU] artikel 30	Stöd inom ramen för Natura 2000 och ramdirektivet för vatten	Genom denna åtgärd beviljas kompensationsersättning till stödmottagare som drabbas av nackdelar på grund av de särskilda bindande krav som gäller på ett visst område till följd av genomförandet av fågeldirektivet, habitatdirektivet eller ramdirektivet om vatten, i jämförelse med jord- och skogsbrukare i andra områden som inte drabbas av sådana nackdelar.
IV/A.18	[LU]	Stöd till områden med	Genom denna åtgärd beviljas stöd till stödmottagare som drabbas av särskilda problem på grund av att de är verksamma i

	artikel 31	naturliga eller andra särskilda begränsningar	bergsområden eller andra områden med särskilda naturliga begränsningar eller andra specifika begränsningar.
IV/A.19	[LU] artikel 33	Djurens välbefinnande	Genom denna åtgärd beviljas stöd till jordbrukare som, på frivillig bas, åtar sig att genomföra åtgärder som avser ett eller flera åtaganden på djurskyddsområdet.
IV/A.20	[LU] artikel 34	Tjänster för miljö- och klimatvänligt skogsbruk samt skogsskydd	Syftet med denna åtgärd är att tillgodose behovet av hållbar förvaltning och bättre förhållanden i skogar och skogsmarker, inbegripet bevarande och stärkande av den biologiska mångfalden, vatten- och markresurser, kampen mot klimatförändringarna, samt behovet av att bevara skogens genetiska resurser, däribland även utveckling av olika skogstyper som kan anpassas efter specifika lokala förhållanden.
IV/A.21	[LU] artikel 35	Samarbete	Syftet med denna åtgärd är att främja samarbete mellan minst två enheter som syftar till utveckling av (bl.a.) pilotprojekt, nya produkter, metoder, processer och tekniker inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorerna, turisttjänster, korta leveranskedjor och lokala marknader, gemensamma projekt/metoder när det gäller miljö och klimatförändring, projekt för hållbart tillhandahållande av biomassa, genomförande av lokala utvecklingsstrategier (utanför Leader) skogsbruksplaner och diversifiering till ”socialt hållbart jordbruk”.
IV/A.22	[LU] artikel 36	Riskhantering	Syftet med denna åtgärd är att tillhandahålla nya redskap för riskhantering och att förbättra de befintliga möjligheterna att stödja försäkringar och gemensamma fonder via medlemsstaternas nationella direktstödsanslag, i syfte att hjälpa de jordbrukare som riskerar att utsättas för växande ekonomiska och miljömässiga risker. Åtgärden innehåller också ett inkomststabiliseringsverktyg, som betalar ut ersättning till jordbrukare som drabbas av en kraftig inkomstminskning.
IV/A.23	[LU] artikel 40	Finansiering av kompletterande nationellt direktstöd för Kroatien	Genom denna åtgärd ges jordbrukare som kan komma i fråga för kompletterande nationellt direktstöd i Kroatien ett kompletterande stöd enligt andra pelaren.
IV/A.24	[FGB] artikel 35 i förordning (EU) nr 1303/2013	Stöd till lokal utveckling inom ramen för Leader (lokalt ledd utveckling)	Syftet med denna åtgärd är att bibehålla Leader som ett integrerat redskap för territoriell utveckling på subregional nivå (lokal nivå), som direkt kan bidra till att få till stånd en balanserad territoriell utveckling på landsbygden, vilket är ett av de övergripande målen för politiken för landsbygdsutveckling. Stödet för lokalt ledd utveckling [Leader inom ramen för Ejflu] omfattar följande: (a) Kostnaderna för förberedande stöd ska omfatta kapacitetsuppbyggnad, utbildning och nätverksbildning i syfte att utarbeta och genomföra en lokalt ledd utvecklingsstrategi. (b) Genomförande av insatser inom ramen för strategin för lokalt ledd utveckling. (c) Förberedelser inför och genomförande av den lokala aktionsgruppens samarbetsverksamhet. (d) Driftskostnader som är kopplade till förvaltningen av genomförandet av strategin för lokalt ledd utveckling. (e) Information om strategin för lokalt ledd utveckling.
IV/A.25	[LU] artiklarna 51–54	Tekniskt stöd	Genom denna åtgärd ges medlemsstaterna möjlighet att bevilja tekniskt stöd för administrativ kapacitet i samband med förvaltningen av struktur- och investeringsfonderna. Insatserna kan inriktas på förberedelser, förvaltning, övervakning, utvärdering, information och kommunikation, nätverksbyggande, hantering av klagomål, kontroller och revision beträffande landsbygdsutvecklingsprogrammen.

V/B. Åtgärder i avdelning IV kapitel I i förordning (EG) nr 1698/2005

Axel 1 Att förbättra konkurrenskraften inom jord- och skogsbruket Artikel 20			
Stödet för bättre konkurrenskraft inom jord- och skogsbruket ska avse följande:			
V/B.1.1	artikel 21	a) Åtgärder för att främja kunskap och höja den mänskliga potentialen genom följande:	Yrkesutbildning och information, bl.a. spridning av vetenskaplig kunskap och innovativa metoder, som riktar sig till personer som är verksamma inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorerna. Åtgärden inriktas på teknisk och ekonomisk utbildning, information och kunskapsspridning avseende jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorerna, inbegripet expertkunskap om ny informationsteknik och lämplig information om produktkvalitet, forskningsresultat och hållbar förvaltning av naturresurserna, även produktionsmetoder som är kompatibla med principerna för bevarande och främjande av landskapets skönhetsvärde samt miljöskydd.
V/B.1.2.	artikel 22		Startstöd för unga jordbrukare: Åtgärdens syfte är att underlätta för unga jordbrukare, dvs. yngre än 40 år gamla, som startar sina första jordbruksföretag och att underlätta strukturanpassningar av sådana jordbruksföretag.
V/B.1.3	artikel 23		Förtidspension för jordbrukare och anställda inom jordbruket: Åtgärdens syfte är att underlätta strukturanpassning av jordbruksföretag som överläts, antingen genom startstödet för unga jordbrukare eller genom att jordbruksföretag överförs för att utökas. Stöd kan beviljas jordbrukare och anställda inom jordbruket som är mer än 55 år gamla och som beslutar att helt sluta med jordbruket eller med att arbeta inom jordbruket. Åtgärden kommer inte att finnas kvar under programperioden 2014–2020.
V/B.1.4	artikel 24		Rådgivningstjänster för jordbrukare och skogsbrukare: Genom denna åtgärd ges jordbrukare och skogsbrukare stöd så att de kan utnyttja förvaltnings- och rådgivningstjänster i syfte att sörja för hållbar förvaltning av jordbruksföretag. Stödet inom ramen för denna åtgärd bidrar till att täcka kostnaderna för att anlita rådgivningstjänsterna.
V/B.1.5	artikel 25		Inrättande av företagslednings-, avbytar- och rådgivningstjänster inom jordbruket, samt rådgivningstjänster inom skogsbruket: Stödet inom ramen för denna åtgärd bidrar till att täcka kostnader som uppstår vid inrättande av företagslednings-, avbytar- och rådgivningstjänster inom jordbruket samt rådgivningstjänster inom skogsbruket.
V/B.1.6	artikel 26	b) Åtgärder för att främja omstrukturering och utveckling av den fysiska potentialen samt främja innovation genom följande:	Modernisering av jordbruksföretag: Syftet med denna åtgärd är att modernisera jordbruksföretag så att den ekonomiska prestandan kan förbättras genom ett bättre utnyttjande av produktionsfaktorer. I åtgärden ingår stöd till materiella och/eller immateriella investeringar för införande av ny teknik och innovation, åtgärder med inriktning på kvalitet, ekologisk produktion och diversifiering inom och utom jordbruksföretagen, samt åtgärder för att förbättra miljö, arbetsskydd, hygien och djurskydd på jordbruksföretagen.
V/B.1.7	artikel 27		Höjning av skogens ekonomiska värde: Genom denna åtgärd beviljas stöd till privata skogsägare (och sammanslutningar av privata skogsägare) och till kommuner (och sammanslutningar av kommuner) för investeringar som görs i syfte att öka och bredda skogarnas ekonomiska värde samt för diversifiering av produktionen och förbättring av marknadsmöjligheterna.
V/B.1.8	artikel 28		Höjning av värdet på jord- och skogsbruksprodukter: Syftet med denna åtgärd är att bevilja stöd till materiella och/eller immateriella investeringar i syfte att förbättra bearbetningen och saluföringen av råvaror från jord- och skogsbruket.
V/B.1.9	artikel 29		Samarbete för utveckling av nya produkter, metoder, processer och tekniker inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorerna: Syftet med denna åtgärd är att främja samarbete mellan jordbrukare, livsmedels- och råvarubearbetningsindustrin och andra parter för att säkra att

			jordbruket- och livsmedelsindustrin samt skogsindustrin kan ta tillvara de marknadsmöjligheter som ges genom innovativ utveckling av nya produkter, metoder och ny teknik.
V/B.1.10	artikel 30		Förbättring och utveckling av infrastruktur för utveckling och anpassning av jord- och skogsbruket: Stödet omfattar verksamheter med koppling till jordbruks- och skogsmark, markkonsolidering och markförbättring, energiförsörjning och vattenhantering.
V/B.1.11	artikel 20 vi		Återställande av jordbruksproduktionspotential som skadats genom naturkatastrofer samt införande av lämpliga förebyggande åtgärder: genom denna åtgärd ges stöd för förebyggande och återställande i samband med naturkatastrofer, som ett led i stärkandet av jordbrukets konkurrenskraft.
V/B.1.12	artikel 31	c) Åtgärder för att höja kvaliteten på jordbruksproduktionen och jordbruksprodukterna genom följande:	Hjälptill jordbrukare att anpassa sig till sådana krävande normer som bygger på gemenskapslagstiftningen: Syftet med åtgärden är att se till att jordbrukarna snabbare genomför krävande normer i gemenskapslagstiftningen i fråga om miljö, folkhälsa, djurhälsa, växtskydd, djurskydd samt arbetarskydd och att se till att de efterlevs. Åtgärden täcker en del av de merkostnader och det inkomstbortfall som jordbrukarna drabbas av till följd av genomförandet av normerna. Åtgärden kommer inte att finnas kvar under programperioden 2014–2020.
V/B.1.13	artikel 32		Stöd till jordbrukare som deltar i kvalitetssystem för livsmedel: Syftet med detta stöd är att hjälpa jordbrukare som deltar i gemenskapens eller medlemsstaternas olika kvalitetssystem för livsmedel, i syfte att ge konsumenterna garantier för att produkter och produktionsmetoder håller hög kvalitet, tack vare jordbrukarnas deltagande i sådana system, samtidigt som värdet på råvarorna inom jordbruket ökar och marknadsmöjligheterna förbättras.
V/B.1.14	artikel 33		Stöd för producentgruppers information och marknadsföring i fråga om produkter som omfattas av ett kvalitetssystem för livsmedel: Genom denna åtgärd beviljas producentgrupper stöd för marknadsföring och information till konsumenterna om produkter som omfattas av kvalitetssystem för livsmedel som medlemsstaterna understödjer inom ramen för sina landsbygdsprogram. Syftet är att informera konsumenterna om kvalitetssystemen och om de produkter som de omfattar.
V/B.1.15	artikel 34	d) Övergångsåtgärder i Tjeckien, Estland, Cypern, Lettland, Litauen, Ungern, Malta, Polen, Slovenien och Slovakien i fråga om följande:	Stöd till delvis självförsörjande jordbruksföretag som är under omstrukturering: Genom denna åtgärd ges stöd till jordbruksföretag som huvudsakligen producerar för självhushåll. Övergångsåtgärden kommer inte att finnas kvar under programperioden 2014–2020.
V/B.1.16	artikel 35		Stöd för att inrätta producentgrupper: stöd beviljas för att underlätta skapandet och driften av producentgrupper. Övergångsåtgärden kommer inte att finnas kvar under programperioden 2014–2020.
V/B.1.17	artikel 25a i förordning (EG) nr 1974/2006		Tillhandahållande av rådgivnings- och spridningstjänster avseende jordbruket i Bulgarien och Rumänien.
V/B.1.18	artikel 35a		Jordbruksföretag som är under omstrukturering på grund av en reform av den gemensamma organisationen av marknaden
Axel 2 Att förbättra miljön och landsbygden Artikel 36			
V/B.2.1	artikel 37	a) Åtgärder för ett hållbart utnyttjande av jordbruksmark genom följande:	Stöden till jordbrukare för naturbetingade svårigheter i bergsområden bör genom fortsatt användning av jordbruksmark bidra till att bevara landskapsbilden och till att bevara och främja hållbara jordbruksmetoder.
V/B.2.2	artikel 37		Stöd till jordbrukare i områden som inte är bergsområden men där det finns andra svårigheter: bör genom fortsatt användning av

			jordbruksmark bidra till att bevara landskapsbilden och till att bevara och främja hållbara jordbruksmetoder.
V/B.2.3	artikel 38		Natura 2000-stöd och stöd som är kopplat till direktiv 2000/60/EG: Syftet med dessa stöd är att hjälpa jordbrukarna i de berörda områdena att klara av särskilda olägenheter till följd av genomförandet av rådets direktiv 79/409/EEG om bevarande av vilda fåglar och rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, för att se till att Natura 2000-områdena förvaltas på ett effektivt sätt. Ett annat syfte är att hjälpa jordbrukarna att klara av särskilda olägenheter i avrinningsområden som följer av genomförandet Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område.
V/B.2.4	artikel 39		Stöd för miljövänligt jordbruk: Dessa stöd täcker kostnader och inkomstbortfall för jordbrukare och andra markförvaltare som gör frivilliga åtaganden om att tillämpa produktionsmetoder inom jordbruket som är förenliga med miljöskydd och förbättringar av miljön, landskapet med dess särdrag, naturresurserna, marken, samt den genetiska mångfalden.
V/B.2.5	artikel 40		Stöd för djurens välbefinnande: Detta stöd täcker kostnader och inkomstbortfall för jordbrukare som gör frivilliga åtaganden om att tillämpa normer för djurhållningen som går utöver tillämpliga bindande normer.
V/B.2.6	artikel 41		Stöd till icke-produktiva investeringar: Stöd är tillgängligt för investeringar som inte ger någon ekonomisk avkastning i de fall sådana investeringar behövs för att fullgöra åtaganden i enlighet med system för miljövänligt jordbruk eller andra mål för jordbruksmiljön, eller för sådana investeringar på en gård som höjer skönhets- eller rekreationsvärdet för allmänheten i ett Natura 2000-område eller andra områden av högt naturvärde.
V/B.2.7	artikel 43	b) Åtgärder för ett hållbart utnyttjande av skogsmark genom följande:	Första beskogning av jordbruksmark: stödet ges till jordbrukare för en första beskogning av jordbruksmark, dvs. på mark där jordbruksverksamhet bedrivits. Stödet täcker etablerings- och underhållskostnader, liksom inkomstbortfall till följd av beskogning.
V/B.2.8	artikel 44		Ett första införande av agri-silvo-pastorala brukningssystem på jordbruksmark: stödet beviljas jordbrukare för att införa agri-silvo-pastorala brukningssystem som kombinerar extensivt jordbruk och skogsbruk. Stödet täcker etableringskostnader.
V/B.2.9	artikel 45		En första beskogning av annan mark än jordbruksmark: Stödet ges till beskogning av mark som inte används till jordbruk. Stödet omfattar etableringskostnader och i fråga om nedlagd jordbruksmark även ett årligt bidrag.
V/B.2.10	artikel 46		Natura 2000-utbetalningar: Syftar till att ge privata skogsägare eller sammanslutningar stöd för att kompensera för kostnader och inkomstbortfall till följd av restriktionerna avseende användningen av skogarna och annan trädbevuxen mark i samband med ett korrekt genomförande av direktiven 79/409/EEG samt 92/43/EEG.
V/B.2.11	artikel 47		Stöd för miljövänligt skogsbruk: Stödet är avsett för mottagare som frivilligt satsar på miljövänligt skogsbruk under en period av fem till sju år.
V/B.2.12	artikel 48		Återställande av skogsbrukets potential och införande av förebyggande åtgärder: Stödet är avsett för att återställa skogspotentialen i skogar som skadats genom naturkatastrofer eller bränder, samt för att införa lämpliga förebyggande åtgärder.
V/B.2.13	artikel 49		Stöd till icke-produktiva investeringar: Stödet är tillgängligt för investeringar som görs i skogar i samband med fullgörandet av åtaganden som gjorts efter en åtgärd med inriktning på skogsmiljö eller andra miljömål och som höjer skogens eller skogsmarkens skönhets- eller rekreationsvärde för allmänheten i det berörda området.

Axel 3 Livskvalitet och diversifierad ekonomi på landsbygden Artikel 52			
V/B.3.1	artikel 53	a) Åtgärder för att diversifiera ekonomin på landsbygden, genom följande:	Diversifiering till annan verksamhet än jordbruk: Åtgärden syftar till att stödja människor på landsbygden att diversifiera jordbruksverksamheten i riktning mot annan verksamhet än jordbruk, utveckla andra sektorer och skapa arbetstillfällen.
V/B.3.2	artikel 54		Stöd för etablering och utveckling av mikroföretag, i syfte att främja entreprenörskap och allsidigare ekonomi: Åtgärden syftar till att diversifiera jordbruksverksamhet i riktning mot annan verksamhet än jordbruk genom stöd till inrättandet av mikroföretag som underlättar företagande på landsbygden.
V/B.3.3	artikel 55		Främjande av turistverksamhet: Stödet täcker sådan småskalig infrastruktur, t.ex. informationscentra och skyltar vid sevärdheter, infrastruktur för fritids- och rekreationsändamål, t.ex. sådan som gör det möjligt att ta sig fram till naturområden, samt inkvarteringsmöjligheter i mindre skala samt utveckling och/eller marknadsföring av turismtjänster med anknytning till landsbygdsturism.
V/B.3.4	artikel 56	b) Åtgärder för en bättre livskvalitet på landsbygden, genom följande:	Grundläggande tjänster för ekonomin och befolkningen på landsbygden: Åtgärden innebär stöd till förbättringar av grundläggande tjänster, inbegripet lokal tillgång till informations- och kommunikationsteknik och investeringar på området. Åtgärden omfattar stöd till införande av grundläggande tjänster, inklusive kultur- och fritidsverksamhet, i en by eller en grupp av byar, samt småskalig infrastruktur i samband med detta.
V/B.3.5	artikel 52 b ii		Fömyelse och utveckling av byar: åtgärden innebär stöd till utveckling av byar.
V/B.3.6	artikel 57		Bevarande och uppgradering av natur- och kulturarvet på landsbygden: Upprättande av skydds- och förvaltningsplaner för Natura 2000-områden och andra platser av högt naturvärde, verksamhet för att öka miljömedvetandet och investeringar i samband med underhåll, restaurering och uppgradering av naturarvet samt med utvecklingen av områden av högt naturvärde. Åtgärden innebär också stöd till utredningar och investeringar i samband med underhåll, restaurering och uppgradering av kulturarvet.
V/B.3.7	artikel 58	c)	Åtgärder i form av utbildning och information riktad till ekonomiska aktörer som verkar på de områden som omfattas av axel 3. Åtgärden bidrar till att stärka landsbygdens mänskliga potential för att uppnå målen att diversifiera jordbruksverksamhet i riktning mot annan verksamhet än jordbruk och utveckla andra sektorer än jordbrukssektorn, främja sysselsättningen, förbättra grundläggande tjänster och genomföra investeringar.
V/B.3.8	artikel 59	d)	Kompetensutvecklings- och informationsinsatser för förberedelse och genomförande av en lokal utvecklingsstrategi. Inom ramen för denna åtgärd ges stöd till studier om området och den lokala utvecklingsstrategin, t.ex. utbildning för personal som deltar i utarbetandet och genomförandet av en lokal utvecklingsstrategi, PR-arrangemang och informationsinsatser, genomförandet av offentlig-privata partnerskap.

Axel 4 Leader: artikel 61

Leader-åtgärden syftar till att stödja genomförandet av lokala utvecklings- och samarbetsprojekt samt kompetensutveckling för att driva den lokala aktionsgruppen.

V/B.4.1	artikel 63	a) Lokala utvecklingsstrategier:	Konkurrenskraft (åtgärd 411)
V/B.4.2			Miljö-/markförvaltning (åtgärd 412)
V/B.4.3			Livskvalitet/diversifiering (åtgärd 413)
V/B.4.4	artikel 68.2 b		Gränsöverskridande och interregionalt samarbete
V/B.4.5	artikel 63 c		Driva den lokala aktionsgruppen, satsa på kompetensutvecklings- och informationsinsatser
V/B.4.6	artikel 66		Tekniskt stöd
V/B.4.7	artikel 39a i förordning (EG) nr 1974/2006		Kompletteringar av direktstöd i Bulgarien och Rumänien (åtgärd 611)

VI/A. Information och säljfrämjande åtgärder som föreskrivs i förordning (EU) nr 1144/2014

VI/A.1	Information och säljfrämjande åtgärder	Unionen får, på de villkor som anges i denna förordning, via unionsbudgeten helt eller delvis finansiera sådana informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder för jordbruksprodukter och för vissa livsmedelsprodukter framställda från jordbruksprodukter, vilka genomförs inom unionen eller i tredjeland och är av de slag som anges i förordning (EU) nr 1144/2014. Dessa åtgärder ska genomföras i form av ett program för informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder.
--------	--	--

VI/B. Information och säljfrämjande åtgärder som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 3/2008

VI/B.1	Information och säljfrämjande åtgärder	Unionen får, på de villkor som anges i denna förordning, via unionsbudgeten helt eller delvis finansiera sådana informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder för jordbruksprodukter och för deras produktionsmetoder samt för livsmedelsprodukter framställda från jordbruksprodukter, vilka genomförs inom unionen eller i tredjeland och är av de slag som anges i artikel 2 i förordning (EG) 3/2008. Dessa åtgärder ska genomföras inom ramen för ett program för informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder.
--------	--	---

VI/C. Åtgärder i förordning (EG) nr 247/2006 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 228/2013

VI/C.1	Posei	Stöd beviljas följande åtgärder: Posei är ett särskilt jordbruksprogram som syftar till att beakta svårigheterna i de yttersta randområdena i enlighet med artikel 349 i EUF-fördraget. Programmet består av två huvuddelar: den särskilda försörjningsordningen och åtgärder till stöd till lokal produktion. Den förstnämnda delen syftar till att begränsa de ytterligare kostnaderna för produkter på grund av dessa regioners avlägsna belägenhet (genom stöd till produkter från EU och befrielse från importtullar på produkter från tredjeländer) och att främja utvecklingen av den lokala jordbrukssektorn (direktstöd och marknadsåtgärder). Genom Posei möjliggörs också finansieringen av fytosanitära program.
--------	-------	---

VI/D. Åtgärder i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 229/2013

VI/D.1	De mindre Egeiska öarna	Stöd beviljas följande åtgärder: Ordningen för de mindre Egeiska öarna liknar Posei, men har inte samma rättsliga grund i fördraget och är mindre omfattande än Posei. Här ingår både en särskild försörjningsordning (dock begränsad till stöd till produkter från EU) och åtgärder för att stödja lokal jordbruksverksamhet som består av kompletterande betalningar av särskilt definierade lokala produkter.
--------	-------------------------	---